

NOVIČNIK: INTERREG ITALIA-SLOVENIJA. PROJEKT 'MERLINC'

Številka 17, oktober 2020

V tej številki novičnika preberite:

- **Napovednik: Vabilo na virtualno delavnico »Ustvarjalni jezik turizma - od identitete kraja do turistične ponudbe«**
- **Dejavnosti v okviru valorizacije kulturne in naravne dediščine:**
  - **Gradovi in dvorci v Vipavski dolini vabijo k obisku 2. del: Dvorec v vasi Lože**
  - **Vizualizacije kulturnih in zgodovinskih krajin**
  - **Prireditev »Odprti gradovi 2020«**
- **Kulturna in naravna dediščina kot novi potenciali za razvoj trajnostnega turizma:**
  - **Center kulinarike in turizma KULT316**

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«

NAPOVEDNIK: VABILO NA VIRTUALNE DELAVNICE »USTVARJALNI JEZIK TURIZMA - OD IDENTITETE KRAJA DO TURISTIČNE PONUDBE«

Trenutno turizem ni v ospredju našega zanimanja, kar pa ne pomeni, da ne bo turistična dejavnost ponovno vzcvetela, takoj ko bodo zdravstvene razmere to spet omogočale. Morda bodo v ospredje še bolj stopile vrednote avtentičnosti in naravnosti. Ti občutki pa so nedvomno povezani tudi z jezikom v turizmu. Ali niso lepe počitnice tudi rezultat pristne, prijazne in učinkovite komunikacije?

USTVARJALNI JEZIK TURIZMA - OD IDENTITETE KRAJA DO TURISTIČNE PONUDBE pod vodstvom jezikoslovke in strokovnjakinje za govor turizma dr. Vesne Mikolič

V okviru projekta MerlinCV organiziramo delavnice o ustvarjalni in učinkoviti komunikaciji na področju turizma, tako v okviru tradicionalnih kot novih medijev. V prvem delu bo govor o vrstah komunikacije v turizmu, v drugem o znamčenju in avtentičnosti turistične ponudbe, v tretjem pa o jezikovnih sredstvih, s katerimi dosežemo prepričljivost turistične zgodbe. Delavnica je namenjena turističnim ponudnikom, oglaševalcem na področju turizma, turističnim vodnikom in vsem, ki se srečujejo z jezikom.

Delavnica bo potekala preko Zooma in bo izvedena: 24. novembra v dopoldanskem času in 30. novembra popoldne. V teh terminih bo delavnica potekala v slovenskem jeziku.

Prosimo, če se lahko na delavnico prijavite po e-mailu na: merlincv@zrs-kp.si, spremljajte pa tudi naša družbena omrežja, kjer bodo objavljene natančnejše informacije in morebitne spremembe: <https://www.facebook.com/interregmerlincv/>.

Prijazno vabljeni!

DEJAVNOSTI V OKVIRU VALORIZACIJE KULTURNE IN NARAVNE DEDIŠČINE: GRADOVI IN DVORCI V VIPAVSKI DOLINI VABIJO K OBISKU 2. DEL: DVOREC V VASI LOŽE

V prejšnji številki novičnika MerlinCV smo začeli z opisovanjem gradov in dvorcev Vipavske doline. Čeprav je slednja iz stališča turističnega razvoja poznana predvsem po vinskem in kulinarinem turizmu, priljubljena pa tudi med ljubitelji narave in športnih aktivnosti, pa se na tem območju nahaja tudi množica gradov in dvorcev, ki predstavljajo pomemben del lokalne kulturne dediščine. Turistični potencial številnih gradov in dvorcev žal še ni v polnosti razvit. A to še ne pomeni, da številnih objektov ne odlikujeta bogata zgodovina in arhitekturna kakovost, ki vabita k obisku.

V prejšnji številki smo se posvetili gradu Rihemberk, tokrat pa predstavljamo dvorec Lože v istoimenski vasi v zgornji Vipavski dolini. Dvorec se lahko pohvali z

zanimivo zgodovino, saj je služil kot bivališče plemiške rodbine Cobenzl, ki je v 18. stoletju pomembno usmerjala najvišjo politiko Habsburškega imperija. Tudi arhitekturno je poznorenesančni dvorec mogočno poslopje, ki s svojo idilično lego nad vinogradi in gručasto vasjo Lože kar sam vabi k obisku. Žal pa je zaradi odsotnosti ustrezne turistične ponudbe mnogo premalo poznan.

Današnji dvorec se ponaša z izredno bogato in pestro predzgodovino. Na tem mestu je že v 12. stoletju stal dvor, v katerem je prebivala ministerialna družina Leitenburg, po katerih naj bi kraj dobil ime. V naslednjih stoletjih je stavba nato zamenjala številne lastnike, največji pečat pa ji je vtisnila koroška rodbina Cobenzl, ki je v 17. in 18. stoletju sodila med najpomembnejše družine v vsem avstrijskem cesarstvu. Dvorec v sedanji obliki je dal v sredini 17. stoletja zgraditi Janez Filip Cobenzl, njegova najslavnejša lastnika pa sta bila grofa Gvido in Janez Filip Cobenzl (1741-1810). Posebno slednji se je uveljavil kot eden najpomembnejših avstrijskih diplomatov in upravnikov, saj je vodil številne diplomatske misije na najvišji ravni, in leta 1792 nadomestil grofa Kaunitza na mestu državnega kanclerja (zunanjega ministra).

Po izumrtju rodbine leta 1810 je posest podedoval Mihael grof Coronini-Cronberg, ki jo je leta 1822 prodal zdravniku Jožefu Mayerju. Dvorec je nato do druge svetovne vojne ostal v lasti družine Mayer. Družina Mayer se je na Vipavsko preselila z Bavarskega, a v 19. stoletju se je hitro vključila v lokalno okolje in postala tudi velika podpornica slovenskih kulturnih prizadevanj. V času med svetovnima vojnama so se tako v dvorcu Lože pogosto zbirali številni pomembni slovenski kulturni delavci, npr. slikarji Venio Pilon, Rihard Jakopič in Avgust Černigoj ter pisatelj France Bevk. Pilonov spominski zapis tudi potrjuje, da se je v dvorcu v času med svetovnima vojnama poleg drugega dragocenega inventarja nahajala tudi velika zbirka slik, ki je prej pripadala Cobenzlom, po nakupu gradu pa je prišla v last družine Mayer.

Po vojni je bil dvorec nacionaliziran, v njem je od 1947 do 1961 delovala kmetijska šola. Po zaprtju šole je dvorec služil raznim namenom, npr. za stanovanja ter skladišča. Po 1987 so dvorec dokončno izpraznili, a prave vsebine doslej ni dobil, pomanjkljivo je bilo tudi vzdrževanje. Ne glede na to pa tudi v svoji okrnjeni obliki dvorec vabi k ogledu, ki ga je smiselno združiti z obiskom katere od lokalnih vinskih kleti, kmetij ali restavracij. Okolica vasi namreč predstavlja vrhunsko vinorodno območje, kjer pridelujejo avtohtoni vinski sorti zelen in pinela.

Avtor: Matic Batič

VIZUALIZACIJE KULTURNIH IN ZGODOVINSKIH KRAJIN

V začetku oktobra je Narodni muzej Slovenije, kot eden izmed projektnih partnerjev, pripravil kick-off srečanje Interreg projekta »Danube Transnational Programme« z naslovom Arheološke e-Krajine Podonavja (»Danube's Archaeological e-Landscapes«). Glavni cilj projekta je doseči, da bo arheološka dediščina Podonavja regionalno, nacionalno in mednarodno vidnejša in s tem privlačnejša za vključevanje v trajnostni kulturni turizem. Pri projektu sodelujejo osrednji muzeji v regiji, ki se osredotočajo na najbolj izpostavljene arheološke pokrajine Podonavja. Z vključevanjem najsodobnejših tehnologij, kot sta virtualna resničnost (VR) in razširjena resničnost (AR), bodo muzeji, ki jih obiskuje glavni tok turistov, obiskovalce spodbudili, da dediščino spoznajo v njenih izvornih pokrajinah. Ne le v lastnih državah, ampak tudi v državah drugih projektnih partnerjev.

Na kick-off srečanju, ki je skladno s smernicami in ukrepi za preprečevanje širjenja novega koronavirusa potekalo virtualno, in pozneje na okrogli mizi v organizaciji Narodnega muzeja Slovenije, je med strokovnimi sodelavci beseda tekla predvsem o problematiki vizualizacij. Izjemen potencial arheološke dediščine Podonavja za razvoj turizma v regiji namreč omejuje slaba oprijemljivost ostankov arheološke dediščine, kar otežuje trajnostno upravljanje in njihovo uporabo. Pri tem ni mišljena samo fizična prisotnost arheoloških artefaktov ali rekonstrukcij najdišč, ampak tudi dosegljivost arheologije za širšo javnost.

Pri predstavljanju določene dediščine širši javnosti se je v zadnjem času uveljavil trend t. i. vizualizacij, ki so lahko zasnovane na različne načine. Pri vizualizacijah, vezanih na kulturno dediščino, gre načeloma za poskuse rekonstrukcij določenih objektov s pomočjo sodobnih tehnologij, ki skušajo uporabniku predstaviti ciljne objekte na način, kot so obstajali oziroma kakršni so bili v preteklosti. Nove tehnologije pa nam poleg vizualizacij zgodovinske in arheološke dediščine omogočajo tudi njeno hitro in privlačno predstavljanje širši javnosti. Problem pri tem se pojavi takrat, ko za določen objekt z zgodovinsko vrednostjo stroka nima dovolj podatkov o njegovem razvoju in zgodovini. Na osnovi česa je potemtakem mogoče pripraviti vizualizacijo? Kaj lahko predstavlja osnovo za rekonstrukcijo takšnega objekta?

Izpostavljena problematika predstavlja skupno točko med omenjenim projektom Arheološke E-krajine Podonavja in strateškim projektom MerlinCV, pri katerem sodeluje tudi Občina Pivka. Ena izmed aktivnosti Občine Pivka je namreč ravno vizualizacija graščine Ravne in z njo povezanega Šilentabora. Slednji ima zelo bogato zgodovino, ki se je začela z železnodobnim gradiščem, vrh pa dosegla v času turških vpadov, ko je na šilentaborskem grebenu stal največji utrjen kompleks na Slovenskem - tvorila sta ga grad in protiturški tabor ob njem. Kljub pestremu zgodovinskemu razvoju pa predvsem o samem gradu ni ohranjenih veliko podatkov. Razen upodobitve gradu pri Valvasorju in makete Igorja Sapača, ki je na ogled v

Parku vojaške zgodovine v Pivki, o gradu ni veliko več znanega in si ga lahko le zamišljamo - vsak po svoje.

Vizualizacije objektov, kot je predstavljeni grad na Šilentaboru, so tako lahko srž nesporazumov med stroko, ki vztraja pri obravnavi podatkov, pridobljenih izključno na podlagi strokovnih raziskav in zgodovinskih virov, ter med širšo javnostjo, ki si želi vizualne podobe, nečesa oprijemljivega, ne le pustih informacij. Vprašanje, s katerim se moramo pri tej problematiki soočiti, je zato, kako doseči presek med eno in drugo stranjo, torej ravnovesje med informacijami, ki jih imamo, in domišljjsko podobo, ki jo želimo.

Avtorica: Ana Čič

PRIREDITEV »ODPRTI GRADOVI 2020«

Skupnost občin Comunità Collinare del Friuli je sodelovala na prireditvi ODPRTI GRADOVI 2020 in prisotni javnosti predstavila projekt Interreg MERLINC.V .

Kljub organizacijskim težavam, povezanim z letošnjimi kriznimi razmerami, je Konzorcij za varstvo gradov Furlanije – Julijske krajine pripravil jesensko izvedbo Odprtih gradov. Različni dvorci v deželi so obiskovalcem ponudili možnost, da odkrijejo njihove značilnosti in bogastvo.

Grad Ragogna (6. - 18. stol.) stoji na samotnem kraju sredi neokrnjene narave, dvignjen nad reko Tilment, med naseljema Ragogna in Pinzano. Trenutno je grad v lasti Občine Ragogna, ki ga je prejela v dar, na njem potekajo različne dejavnosti in dogodki.

Grad je bilo mogoče obiskati v soboto, 26., in nedeljo, 27. septembra, ko je bil za obiskovalce odprt po predhodni najavi.

Strateški projekt Interreg Italia-Slovenija »VEČSENSZORNA DOŽIVETJA, POVEZANA Z GRADOVI IN VILAMI ČEZMEJNE REGIJE ZA ODLIČNOST V TURIZMU« (1. 1. 2019-31. 12. 2021)

Skupnost občin Comunità Collinare del Friuli je projekt MerlinCV predstavila v publikaciji GRADOVI, KULTURA, NARAVA IN IZROČILO FURLANSKEGA GRIČEVJA, ki jo je razdelila prisotnim, ter pojasnila cilje projekta in predvidene aktivnosti.

Zanimanje za promocijsko gradivo so pokazali številni obiskovalci, ki so koristno knjižico lahko odnesli domov.

Publikacije je mogoče prenesti s spleta: www.friulicollinare.it, Evropski projekti 2014-2020, na povezavi <http://collinaredefriuli.insiel.it/index.php?id=56899>.

MerlinCV

CASTELLI APERTI 2020 - ODPRTI GRADOVI 2020

MERLINC / MERLINC

Rinanziato nell'ambito del programma di Cooperazione Interreg V-A Italia e Slovenia 2014 - 2020 del Fondo Europeo di Sviluppo Regionale e dei fondi nazionali

SABATO 26 SETTEMBRE
DALLE ORE 15.00 AL TRAMONTO

Saranno presenti per dare informazioni sul progetto

FRESSO IL
CASTELLO DI SAN PIETRO DI RAGOGNA
Via Castello 1
33040 Ragogna (UD)
www.amlincragogna.it

Sofinanziato v okviru Programa sodelovanja Interreg V-A Italija Slovenija 2014-2020 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev

SABOTA, 26. SETTEMBER
OD 15:00 DO SONÉNEGA ZAHODA

bojko gornjokranjski parkovalski sistem, stopnja

N4
GRADU V SAN PIETRU DI RAGOGNA
Via Castello 1
33040 Ragogna (UD)
www.amlincragogna.it

www.ita-slo.it/merlincv

Partneri del progetto

Partneri associati

AS - Museo storico del paesaggio del Friuli
AS - Museo storico del Friuli
MUSEO DI SAN PIETRO
UNICITA - Unione Nazionale Associazioni Italiane Agricoltori Antica Associazione Agricoltori Comunità del Friuli

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«

KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA KOT NOVI POTENCIALI ZA RAZVOJ TRAJNOSTNEGA TURIZMA: CENTER KULINARIKE IN TURIZMA KULT316

KULT316
KULINARIKA & TURIZEM

Center kulinarike in turizma KULT316, ki deluje pod okriljem Biotehniškega izobraževalnega centra Ljubljana, predstavlja edinstven in reprezentativen primer

sodobnih izobraževalnih praks na področjih gostinstva, turizma, živilstva in prehrane. Restavracija KULT316 ponuja jedi osrednjeslovenske gastronomske regije, na voljo pa so tudi značilne jedi ostalih gastronomskih regij v Sloveniji. Ponudbo sestavljajo lokalno pridelana hrana in sveže sestavine, gostom ponujajo sezonske jedilnike. V njihovi ponudbi so dnevna kosila, kulinarčna doživetja in tematski večeri.

KULT316 ponuja tudi inovativno kulinarčno doživetje, kulinarčne delavnice z naslovom »Okusi Ljubljane«, ki potekajo pod vodstvom kuharskih mojstrov in so nastale v projektu »Uživam tradicijo« ter sodijo pod dogodke v okviru naziva »Slovenija-Evropska gastronomska regija 2021«. S kulinarčno delavnico se udeleženske in udeleženci seznanijo z jedmi ljubljanske regije, pripravo ljubljanskih jedi in kulinarčnim doživetjem spajanja okusov jedi z vinsko spremljavo.

Po centru KULT316 se lahko sprehajate tudi virtualno: https://www.google.si/maps/uv?hl=sl&pb=!1s0x477acd1f8bba469d%3A0xa4ddcba0d0b5413b!3m1!7e115!4s%2Fmaps%2Fplace%2Fkult316%2F%4046.0960217%2C14.4674342%2C3a%2C75y%2C54.46h%2C90t%2Fdata%3D*213m4*211e1*213m2*211sEsGBz6nDp mSEzvEqpcW07w*212e0*214m2*213m1*211s0x477acd1f8bba469d%3A0xa4ddcba0d0b5413b!15sCglgAQ&imagekey=!1e10!2sAF1QipP3tzvYpDfxCcKlACJxl8nbLXe6jKvrXPS08nF-&sa=X&ved=0ahUKEwiy5eGl8vHVAhWCORQKHQ1sBxUQpx8lfjAM&activetab=panorama

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«

Strateški projekt Interreg Italia-Slovenija »VEČSENZORNA DOŽIVETJA, POVEZANA Z GRADOVI IN VILAMI ČEZMEJNE REGIJE ZA ODLIČNOST V TURIZMU« (1. 1. 2019-31. 12. 2021)

Spletna stran projekta: www.ita-slo.eu/sl/merlincv

Spremljate nas lahko na družbenih omrežjih:

<https://www.facebook.com/interregmerlincv/>

<https://www.instagram.com/interregmerlincv/>

https://twitter.com/Merlin_CV

<https://www.linkedin.com/company/interreg-merlincv/>

<https://www.youtube.com/channel/UCzHd0n-RZ4DXF21P39jZRwQ>

»Ta projekt ima podporo Programa sodelovanja Interreg V-A Italija-Slovenija, ki ga financira Evropski sklad za regionalni razvoj.«